

ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Колесник А.– ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к. е. н., доцент Нагайчук В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В процесі свого функціонування кожна країна вимагає залучення фінансових ресурсів, призначенням яких є сприяння розвитку економіки. Україна, зважаючи на необхідність здійснення реформування економічної системи та наявні кризові явища, відчуває цю потребу надзвичайно гостро. Одним із джерел залучення ресурсів є заощадження домогосподарств, які через механізм фінансового ринку сприятимуть задоволенню потреб господарюючих суб'єктів у позикових коштах та формуванні власного капіталу, а також дозволять державі фінансувати капітальні та поточні видатки, покривати дефіцит державного та місцевих бюджетів [1, с.73].

Залучення заощаджень населення до інвестиційних процесів, тобто переведення їх з неорганізованої (готівкової) форми в організовану (вклади у банківських установах; вклади у небанківських депозитних установах; придбання цінних паперів; вкладення у страхові поліси [2, с. 229] є важливим питанням для України протягом усього періоду розвитку її економіки.

У сучасній та класичній науковій економічній літературі проблема заощаджень є однією з найвагоміших. Детальні та всебічні дослідження знайшли своє відображення в працях класиків економічного вчення, зокрема А. Сміта, Д. Рікардо, Дж. М. Кейнса, П. Самюельсона та ін. Вітчизняні вчені в останні роки активно досліджують заощадження, серед них варто відзначити праці таких науковців, як М. Алексеєнко, О. Ватаманюк, Н. Дорофєєва, С. Панчишин, М. Савлук, Т. Смовженко, М. Маламед та ін.

Добровільне відкладення грошей на задоволення своїх потреб в майбутньому є основою заощаджень населення. Науковці під заощадженнями розуміють частину грошових доходів населення, яка призначена для того, щоб забезпечити потреби у майбутньому, яка формується внаслідок скорочення поточного особистого споживання. Рівень доходів населення зумовлює потребу нагромаджувати гроші, щоб придбати потрібний товар або сплатити послугу в майбутньому [3, с. 174].

Основними чинниками формування заощаджень, відповідно до фундаментального положення класичної економічної теорії, є величина отриманого

доходу, витрати на споживання, об'єктивні та суб'єктивні фактори, які впливають на схильність людини до заощаджень.

Залучення заощаджень в інвестиційний процес передбачає наявність сукупності інструментів, форм і методів, які забезпечують капіталізацію частини доходів домашніх господарств та сприяють їх збереженню і зростанню, тобто особливого механізму трансформації заощаджень домогосподарств в інвестиції [4, с. 163].

Механізм трансформації заощаджень домогосподарств в інвестиційні ресурси в різних країнах має свою національну специфіку. Однак, узагальнивши, можна представити його наступним чином: операції на фондовому ринку (купівля цінних паперів); посередництво (через фінансово-кредитні інститути, які акумулюють вільні фінансові ресурси домогосподарств).

На формування заощаджень та трансформацію їх у інвестиції впливає держава, проводячи монетарну політику через Національний банк, адже якщо відсоткова ставка зростає, посилюється стимулювання заощаджень та розміщення їх на рахунки у банках. Населення зацікавлене вкладати вільні гроші доти, поки процентні ставки вищі від темпів інфляції.

Визначення найбільш ефективної форми інвестування є дуже складним завданням, але від правильності його реалізації буде залежати можливість отримання доходу та збереження основної суми інвестиції. Найбільш популярними напрямками інвестування коштів серед домогосподарств України є їх розміщення на депозитах у банках, а також переведення у такі іноземні валюти, як євро та долари. Також за умови наявності значного розміру заощаджень населення вкладає кошти у нерухоме майно шляхом купівлі його на вторинному ринку, або первинному ринку, в тому числі виступаючи учасником фондів фінансування будівництва та фондів операції нерухомості [5, с. 47].

Отже, трансформація заощаджень в інвестиції залежить від створення сприятливого середовища у сфері економіки та соціально-економічного розвитку країни. Лише за таких обставин підвищення рівня національних заощаджень може трансформуватись у підвищення темпів економічного зростання.

Література

1. Носова Є. Заощадження домогосподарств, як джерело інвестиційних ресурсів в Україні / Є. Носова // Економіка. – 2015. – № 2(167). – С. 73 – 74.
2. Бандера В. Доходи і заощадження в перехідній економіці України / В. Бандера, В. Буняк, О. Ватаманюк, Н. Дорофєєва, Г. Коротка та ін.; [С. Панчишин (ред.), М. Савлук (ред.)]. – К. : Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – С. 243.
3. Рамський А. Ю. Інвестиційний потенціал заощаджень фізичних осіб та механізми його реалізації / А. Ю. Рамський // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 5. – С. 173 – 178.
4. Ключник Л. В. Заощадження домогосподарств, як джерело інвестиційних ресурсів в Україні / Л. В. Ключник // Економічні науки. – 2012. – № 9 (33). – Ч. 4. – С. 163 – 164.
5. Степанова А. Заощадження домогосподарств як важливий інвестиційний ресурс країни / А. Степанова, Є. Удод // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2012. – Вип. 136. – С. 47.